

Bemötanden av svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik till utvärderingsberättelsen 2022

Nedan behandlar vi de observationer i utvärderingsberättelsen för år 2022 som gäller småbarnspedagogiken och undervisningstjänsterna och svarar på de frågor som revisionsutskottet har ställt. Utlåtandet gäller både den finskspråkiga och svenskspråkiga småbarnspedagogiken och bildningen.

Revisionsutskottet påpekar fortfarande att ansvariga för resultatområdena ska följa upp genomförandet av budgeten och de uppsatta målen. En ändring av anslag ska anhållas hos stadsfullmäktige under budgetåret. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 6)

Bildningens ledningsgrupp följer utfallet av pågående års budget på månadsnivå. I ledningsgruppen ingår bildningsdirektören, resultatområdescheferna för alla fyra resultatområden och bildningens economichef. Dessutom följer varje resultatområdeschef utvecklingen av budgeten för sitt eget resultatområde veckovis. De mål som fastställts i budgeten följs också upp i bildningens ledningsgrupp. Ledningsgruppen analyserar läget ännu djupare innan delårsrapporter och bokslut rapporteras.

Revisionsutskottet betonar fortfarande mer tydligt fastställande av mål på årsnivå, ändamålsenliga mätare och ansvar för målen inom varje sektor såväl som mer exakt rapportering om hur målen uppfylls.

Revisionsutskottet rekommenderar att de till buds stående resurserna beaktas vid fastställandet av delmål och antalet mål. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 6)

Strategiarbetet utvecklas på stadsnivå under hösten 2023. Målet är att fastställa ansvariga för målen, komma överens om tidsscheman, förtydliga mätare och utveckla rapportering. I budgetförslagen 2024 presenteras för utskotten inom bilningen en modell som uppfyller de utvecklingsmål som revisionsutskottet förutsätter.

Revisionsutskottet föreslår att resultaten av försöket med tvåårig förskoleundervisning i Sansinpellon päiväkoti följs upp, dokumenteras och presenteras för beslutsfattare.

Resultaten av försöket med tvåårig förskoleundervisning har utvärderats på riks nivå. Mellanrapporten om försöket med tvåårig förskoleundervisning har publicerats 12.4.2023. (https://valtioneuvosto.fi/-/1410845/kaksivuotisen-esiopetuksen-kokeilun-valiraportti-on-julkaistu?languagelid=sv_SE)

I mellanrapporten konstateras att den tvååriga förskoleundervisningen i huvudsak genomfördes i kommunerna på samma sätt som den ettåriga förskoleundervisningen. I försöksgrupperna ansågs dock verksamheten vara mer planmässig än i kontrollgrupperna.

Sätten att ordna tvåårig förskoleundervisning varierade i kommunerna bland annat i fråga om barngruppens åldersstruktur och personalstrukturen. I försöksgrupperna fanns det fler lärare inom småbarnspedagogik än i kontrollgrupperna, och lärarna i försöksgrupperna var oftare behöriga än lärarna i kontrollgrupperna. Ett omfattande införande av tvåårig förskoleundervisning förutsätter enligt forskningsgruppen ett tillräckligt antal kompetenta lärare för att kunna säkerställa tjänsternas kvalitet inom såväl förskoleundervisningen som småbarnspedagogiken och stödtjänsterna för yngre barn.

Det har också förekommit utmaningar när det gäller ordnandet av försöket med tvåårig förskoleundervisning: kommunerna fick endast kort tid på sig att förbereda försöket, det avsattes inte tillräckligt med arbetstid i alla kommuner för att införa den lokala läroplanen och rekryteringen av behörig personal lyckades inte alltid.

I de inledande mätningarna observerades skillnader mellan barnens färdigheter och bakgrundsegenskaper. I fråga om alla de färdigheter och förmågor som undersöktes konstaterades betydande skillnader beroende på föräldrarnas utbildning, inkomster och födelseland samt barnens födelsemånad och modersmål. Utifrån de inledande mätningarna kan man dock inte avgöra om tvåårig förskoleundervisning på olika sätt påverkar barn med olika utgångslägen.

Information om effekterna av försöket med tvåårig förskoleundervisning fås efter att försöket har avslutats 2025. Resultaten rapporteras till beslutsfattare.

Förskoleförsöket inleddes hösten 2021 i 148 kommuner. I försöket deltar cirka 35 000 barn födda 2016 och 2017 vilka valts ut till försöks- och kontrollgrupperna.

Slutsatserna i mellanrapporten bygger på två enkätundersökningar som genomfördes under projektets första år och på den inledande bedömningen av barn födda 2016, vilken gjordes hösten 2021.

Genomförande av strategiska insatsområden och mål 2022:

- Målet mindre än 30 % av dem som svarade på CoronaExit-enkäten upplever att det är svårt att påbörja skoluppgifter uppnåddes inte (2022: 33 %).
 - o Även om målet inte uppnåddes fullt ut visar CoronaExit-enkäten att elevernas upplevda välmående har ökat sedan coronaåren.
- Målet att inleda planeringen av A-flygeln i Kasavuoren koulukeskus förverkligades inte.
 - o Planeringen av A-flygeln i Kasavuoren koulukeskus ansluter sig till andra skollösningar. Planeringen av A-flygeln kan främjas först nu då beslutet om den nya finskspråkiga skolans läge och storlek har fattats.
- Målet mer än 50 % av varje skolas elever har besökt DigiLabbet uppnåddes inte.
 - o Utnyttjandet av lärmiljöer utanför klassen var begränsat och litet i början av 2022 på grund av coronapandemin. Planeraren som koordinerade DigiLab byttes under hösten och ingen skötte uppgiften under några månader. Dessutom flyttade DigiLab till nya lokaler i slutet av hösten och verksamheten kunde inte anordnas under flytten.
- Målet att minst 50 % av lärarna i grundskolorna och gymnasierna har fått utbildning för två nya teknologier uppfylldes inte.
 - o Efter pandemin låg lärarnas fokus på omorganisationen av skolarbete och elevernas välmående. Lärarna ville således inte prioritera utbildning för nya teknologier. Dessutom byttes planeraren hos DigiLab i slutet av hösten och ingen skötte uppgiften under några månader. DigiLab flyttade också till nya lokaler och verksamheten kunde inte anordnas under flytten.
- Målet två barn/apparat inom förskoleundervisningen uppnåddes inte.
 - o Under 2022 gjordes förberedelser för att gå över till leasing av utrustning. Tidtabellen höll inte enligt plan.

- Målet pilotprojektet med att undervisa och använda artificiell intelligens fortsatte inte.
 - Projektet fortsatte inte eftersom staden inte fick fortsatt extern finansiering.

(Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 7–13)